

Dosarul nr. 2ra-1037/23  
2-19045436-01-2ra-25072023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (S. Colun)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

## ÎNCHEIERE

13 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător  
judecători

Stela Procopciuc  
Diana Stănilă  
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Bumbu și Elena Bumbu și recursului declarat de Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Tabacari împotriva lui Veaceslav Buliga, intervenienți accesorii Elena Bumbu și Alexei Bumbu cu privire la anularea actului juridic și partajarea bunului proprietate comună în devălmășie a soților,

împotriva deciziei din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 12 noiembrie 2018 Olga Tabacari a depus la Judecătoria Hâncești, sediul Central, cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Buliga cu privire la partajarea bunului proprietate comună în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la XXX a încheiat căsătoria cu Veaceslav Buliga. Pe parcursul căsătoriei, împreună cu fostul soț Veaceslav Buliga au contribuit financiar și în anul 2013 au achiziționat automobilul de model „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul fabricării 2003, n/î XXX, care la moment valorează suma de 6 500 Euro.

Actele de proprietate au fost întocmite pe numele lui Veaceslav Buliga, dânsa fiind de acord cu înmatricularea automobilului pe numele soțului, din motiv că avea încredere în el, fără a bănuși că pe viitor acesta ar putea să profite prin viclenie de încrederea sa, deoarece la achiziționarea automobilului au contribuit ambii în egală măsură. Ulterior relațiile cu soțul s-au înrăutățit, iar acesta în anul 2016 a înstrăinat mătușii sale automobilul de model „Mercedes Sprinter 208 CDI”, fără acordul său.

Menționează reclamanta că la XXX a divorțat cu Veaceslav Buliga. A încercat să vorbească cu fostul soț, ca să ajungă la o înțelegere amiabilă privind partajarea automobilului, însă acesta sub nici o formă nu a dorit acest lucru. Astfel, la moment automobilul se află în posesia soțului.

Remarcă reclamanta că automobilul este un bun coproprietate în devălmășie, ea de mai multe ori a vorbit și i-a solicitat pârâtului partajarea bunului în următorul fel: reclamanta să intre în proprietatea automobilului și să achite pârâtului jumătate din costul lui, aproximativ 3 250 Euro. O altă modalitate ar fi păstrarea automobilului de către pârât și rambursarea a jumătate din costul lui, reclamantei și anume suma de aproximativ 3 250 Euro.

Automobilul este pus în vânzare pe site-ul [www.999.md](http://www.999.md). Astfel, pârâtul cu recredință are intenția de a înstrăina bunul, pentru ca să nu-și îndeplinească obligația de restituire a părții din bun care i se cuvine.

Reclamanta Olga Tabacari a solicitat partajarea bunului în următorul fel: reclamanta să intre în proprietatea automobilului și să achite lui Veaceslav Buliga jumătate din costul lui, aproximativ 63 777,35 de lei (echivalentul a 3 250 Euro) sau păstrarea de către pârât a automobilului și rambursarea către reclamantă a jumătate din costul automobilului și anume suma de aproximativ 63 777,35 de lei (echivalentul a 3250 Euro).

Dar, potrivit pct. 9 al prezentei cereri, în baza prevederilor art. 26 alin. (2) din Codul familiei, solicită ca instanța să dispună atribuirea proprietății automobilului reclamantei, ea fiind obligată să ramburseze jumătate din costul acestuia pârâtului și anume 63 777,35 lei (echivalent 3250 Euro), avându-se în vedere prezența copilului minor în grija sa, care necesită cheltuieli și numeroase deplasări.

Prin încheierea din 11 martie 2019 a Judecătorei Hâncești, sediul Central prezenta cauză civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Tabacari împotriva lui Veaceslav Buliga, intervenienți accesorii Elena Bumbu cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie a soților, a fost strămutată pentru examinare conform competenței teritoriale către Judecătoria Căușeni, sediul Central (f.d. 89-90, vol.I).

La 04 iulie 2019 reclamanta Olga Tabacari a depus cerere de chemare în judecată concretizată, indicând că la începutul lunii noiembrie 2018, o prietenă de familie Emilia Gheorghieș, i-a comunicat că a văzut pe site-ul „999” că automobilul „Mercedes Sprinter 208 CDI” n/î XXX este expus spre vânzare. Potrivit informației de pe site a aflat că fostul soț înstrăinează automobilul la prețul de 6 500 euro, indicând nr. de telefon de la domiciliul său.

La 06 noiembrie 2018 a adresat pârâtului cererea prealabilă, însă de către oficiul poștal a fost informată la 20 noiembrie 2018 că adresatul este plecat și cererea nu a fost înmănată.

Tot la 06 noiembrie 2018 a adresat pârâtului și pe viber cererea prealabilă, care precum rezultă din mesajele primite de la pârât, a fost recepționată la 06 noiembrie 2018. Prin răspunsul dat pe rețeaua „Viber” pârâtul i-a comunicat că automobilul este înstrăinat.

Prin răspunsul nr. 2558p din 13 noiembrie 2018 eliberat de IP „Agenția Servicii Publice”, i s-a comunicat că la data 13 octombrie 2015 mijlocul de transport nominalizat a fost reînmatriculat după cet. Bumbu Elena, care este mătușa pârâtului Buliga Veaceslav, cu eliberarea nr. de înmatriculare XXX, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015. Suplimentar se indică că de la 13 octombrie 2015 până la data de 12 octombrie 2025 mijlocul de transport a fost transmis în

folosință temporară cu titlu gratuit cet. Buliga Veaceslav XXX în baza contractului de comodat din 13 octombrie 2015.

Menționează că, relațiile reclamantei cu fostul soț Buliga Veaceslav au devenit ostile încă din 20 iulie 2014 în urma unui conflict violent dintre părți, iar din 19 decembrie 2014 reclamanta și copilul minor s-au separat cu traiul, astfel încetând să locuiască împreună cu pârâtul. La data înstrăinării automobilului din 13 octombrie 2015 părțile nu mai locuiau împreună și duceau viață și gospodării separate.

Buliga Veaceslav nu se folosește de automobil, fiind stabilit cu traiul și munca peste hotare. Rezultă clar că a existat rea-credință în acțiunile pârâtului, iar în urma înstrăinării ilegale a automobilului, a depozitat-o de bun, inclusiv de partea sa legală din automobil, și anume ½ cota ideală din proprietatea automobilului.

Rea-credința pârâtului se mai confirmă prin faptul, că la 12 august 2015 s-a depus cerere de desfacere a căsătoriei, admisă prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 10 februarie 2016, devenită irevocabilă la 12 martie 2016, iar la 13 octombrie 2015, la exact două luni de depunerea cererii de divorț, Buliga Veaceslav a înstrăinat pe ascuns automobilul. Astfel se consolidează și este evident faptul că pârâtul a acționat cu rea-credință și a încheiat contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 cu intenția de a ascunde, în cadrul unui eventual partaj, față de reclamantă bunul comun în devălmășie al soților, deci contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 este un act juridic fictiv, iar ca rezultat este nul.

Potrivit hotărârii din 15 martie 2018 a Judecătoriei Hîncești s-a dispus încasarea din contul lui Buliga Veaceslav a pensiei alimentare, iar conform încheierii din 08 noiembrie 2018 a executorului judecătoresc Andrian Plămădeală, pârâtul nici până în prezent nu și-a onorat obligațiile de plată a pensiei alimentare.

Caracterul fictiv al convenției și rea credința părților se manifestă și prin faptul, că Bumbu Elena nici nu are permis de conducere, conform adevărului nr. 193VP din 04 martie 2019 eliberat de IP „Agenția Servicii Publice”. Deci, luând în considerare că Bumbu Elena nu posedă permis de conducere și respectiv nu poate folosi automobilul nominalizat, este evident că contractul de înstrăinare a automobilului a fost unul fictiv.

Reclamanta nu a cunoscut despre intenția soțului de a înstrăina automobilul, nu a dat acordul și nici nu putea să dea acordul în asemenea circumstanțe. Mai mult, din data așa numitei înstrăinări 13 octombrie 2015 și până la 12 octombrie 2025 mijlocul de transport nominalizat a fost transmis în folosință temporară cu titlu gratuit lui Buliga Veaceslav. El practic nu se folosește de automobil, fiind stabilit cu traiul și munca peste hotarele țării.

Astfel, prin contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 s-a micșorat comunitatea de bunuri a soților, dar de fapt a reclamantei, printr-o convenție contrară dispozițiilor Codului familiei și anume prin faptul că pârâtul, contrar prevederilor imperative art. 21 alin. (1) fără acordul soției (reclamantei) a dispus de bunul comun și anume a înstrăinat automobilul nominalizat. Respectiv, această convenție, potrivit alin. (3) a normei citate urmează a fi declarată nulă de către instanța judecătorească.

Reclamanta Olga Tabacari a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, încheiat între Buliga Veaceslav și Bumbu Elena privind înstrăinarea automobilului „Mercedes Sprinter 208” anul 2003 n/î XXX, nr. caroseriei XXX și contractului de comodat din 13 octombrie 2015, încheiat între aceleași părți privind transmiterea în folosință temporară cu gratuit (comodat) pe un termen de 10

ani lui Buliga Veaceslav a automobilului „Mercedes Sprinter 208” anul 2003, n/î XXX; partajarea bunului proprietate comună în devălmășie și anume automobilul „Mercedes Sprinter 208” anul 2003, n/î XXX, nr. caroserie XXX, apreciat la suma de echivalentul în lei moldovenești a sumei de 5000 EURO în următorul fel: după Tabacari Olga să fie recunoscut dreptul de proprietate asupra mijlocului de transport „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003 n/î XXX; a obliga pe Tabacari Olga să achite sulta în mărime de echivalentul în lei moldovenești a sumei de 2 500 Euro în folosul lui Buliga Veaceslav, cu amânarea executării hotărârii în această parte pe un termen de 2 ani, calculați din data rămânerii irevocabile a hotărârii; a obliga pârâții și alte persoane terțe să transmită posesia automobilului către Tabacari Olga timp de 10 zile de la definitivarea hotărârii; încasarea din contul lui Buliga Veaceslav a sumei de 6535 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, 500 de lei cheltuieli pentru taxa de stat și celorlalte cheltuieli de judecată ce vor fi prezentate pe parcurs (f.d. 98-101, vol.I).

Ulterior, la data de 08 noiembrie 2021, reclamanta Olga Tabacari a depus cerere de micșorare a cerințelor din cererea de chemare în judecată, indicând că, automobilul se află până la moment în posesia și dispoziția lui Buliga Veaceslav, ea nu are acces la automobil, nu cunoaște modul în care acesta este exploatat. Din care motive cerințele inițiale nu mai sunt actuale, or automobilul a degradat. Quantumul degradării nu poate fi apreciat de către reclamantă, neavând acces la automobil și nefiind prezentate alte probe de către intimat. Din care motive apreciază prețul automobilului la moment în sumă de 4000 Euro, până la proba contrară.

Reclamanta Olga Tabacari a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, încheiat între Buliga Veaceslav și Bumbu Elena privind înstrăinarea automobilului „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003 n/î XXX, nr. caroserie XXX și contractul de comodat din 13 octombrie 2015, încheiat între aceleași părți privind transmiterea în folosință temporară cu titlu gratuit (comodat) pe un termen de 10 ani lui Buliga Veaceslav a automobilului „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003 n/î XXX; partajarea bunului proprietate comună în devălmășie, și anume, automobilul „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003 n/î XXX, nr. caroserie XXX, apreciat la suma de echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii a sumei de 4000 Euro în următorul fel - după reclamanta Tabacari Olga să fie recunoscut dreptul de proprietate asupra mijlocului de transport „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003 n/î XXX, cu obligarea Olgăi Tabacari să achite sulta în mărime de echivalentul în lei moldovenești a sumei de 2 000 euro în folosul lui Veaceslav Buliga, cu amânarea executării hotărârii în această parte pe un termen de 3 ani, calculați din data rămânerii irevocabile a hotărârii; obligarea pârâții și alte persoane terțe să transmită posesia automobilului către Olga Tabacari timp de 10 zile de la definitivarea hotărârii; încasarea din contul lui Veaceslav Buliga a sumei de 6 535 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică; 500 de lei cheltuieli pentru taxa de stat și celorlalte cheltuieli de judecată ce vor fi prezentate pe parcurs.

Prin hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Olga Tabacari împotriva lui Veaceslav Buliga, intervenienți accesorii Elena Bumbu și Alexei Bumbu cu privire la anularea actului juridic și partajarea bunului proprietate comună în devălmășie a soților s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 215, 225-236, vol.I).

Pentru a decide astfel prima instanță a reținut că la caz nu s-a constatat nici un temei pentru a declara nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, încheiat la 13 octombrie 2015 între vânzătorul Buliga Veacelsav și cumpărătorul Bumbu Elena, or la data înstrăinării automobilului părțile erau în căsătorie, iar reclamanta nu a probat dezacordul său cu vinderea automobilului ce constituie proprietate comună în devălmășie, nu a probat faptul că despre înstrăinarea automobilului i-a devenit cunoscut ulterior de la o altă persoană, după ce s-a separat cu traiul de către fostul soț, nu a probat că părțile actului juridic Buliga și Bumbu, la semnarea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului nu au avut intenția să-l execute, care este o condiție imperativă statuată la art. 221 alin. (1) din Codul civil (redacția legii în vigoare până al 01.03.2019), nu a probat faptul că pârâtul a avut intenția de a diminua patrimoniul lor în devălmășie, pentru a fi supus partajării ulterior desfacerii căsătoriei. Prin urmare, instanța nu a avut temei legal pentru a recunoaște caracterul fictiv al contractului de înstrăinare a automobilului. Totodată, buna credință a cumpărătorului Bumbu Elena se prezumă, situație care nu a fost răsturnată de către Olga Tabacari.

Referitor la contractul de comodat din 13 octombrie 2015, instanța a specificat faptul că încheierea acestui contract ține de discreția proprietarului Bumbu Elena. Astfel nefiind constatate temeiuri de declarare a nulității contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, subsidiar nu s-au constatat nici temeiuri pentru declararea nulității contractului de comodat, ceea ce la caz ar însemna o ingerință neîntemeiată în dreptul de proprietate a lui Bumbu Elena.

Referitor la cerința privind partajul proprietății comune, instanța a reținut că automobilul litigios a fost procurat de către soții Buliga în timpul căsătoriei, și înstrăinat la 13 octombrie 2015, la fel în timpul căsătoriei. Prin urmare, la caz lipsește obiectul partajării, automobilul „Mercedes Sprinter 208CDI”. Respectiv, instanța a conchis că, conform pretențiilor expuse în acțiune, în lipsa însuși a obiectului, cerințele reclamantei sunt neîntemeiate, or după desfacerea căsătoriei la 11 martie 2016, automobilul litigios, nu mai constituia proprietate comună în devălmășie, dat fiind faptul că a fost vândut încă în timpul căsătoriei.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 02 martie 2022, Olga Tabacari, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, iar la 25 iulie 2022 a depus apelul motivat, iar la 28 iulie 2022 cerere de apel motivat suplimentar, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de Olga Tabacari (f.d. 217, 242-244, vol.I, f.d. 6-14, vol.II).

Prin decizia din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Olga Tabacari, s-a casat hotărârea din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și emisă o nouă hotărâre prin care s-s admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Tabacari Olga împotriva lui Buliga Veaceslav, intervenienți accesorii Bumbu Elena și Bumbu Alexei cu privire la anularea actului juridic și partajarea bunului proprietate comună în devălmășie a soților.

S-a anulat Contractul de Vânzare-Cumpărare din data de 13 octombrie 2015 încheiat între Buliga Veaceslav și Bumbu Elena, privind înstrăinarea automobilului „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003, n/î XXX, nr. caroserie XXX.

S-a anulat contractul de comodat din 13 octombrie 2015 încheiat între Buliga Veaceslav și Bumbu Elena, cu privire la folosința automobilului de model „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003, cu n/î XXX, numărul caroseriei XXX.

S-a partajat în cote părți ideale, bunul proprietate comună în devălmășie a soților automobilul de model „Mercedes Sprinter 208 CDI” anul 2003, cu n/î XXX, numărul caroseriei XXX, după cum urmează: 1/2 cotă parte apelantei Tabacari Olga și 1/2 cotă parte intimatului Buliga Veaceslav, prin vânzarea bunului la licitație și repartizarea prețului proporțional cotelor-părți enunțate.

S-a încasat din contul intimatului Buliga Veaceslav în beneficiul apelantei Tabacari Olga suma 6 300 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în instanța de fond.

S-a încasat din contul intimatului Buliga Veaceslav în beneficiul apelantei Tabacari Olga suma de (500lei + 1 248 lei = 1 748 de lei) cu titlu de cheltuieli pentru taxa de stat pentru instanța de fond.

S-a încasat din contul intimatului Buliga Veaceslav în beneficiul apelantei Tabacari Olga suma de 500 lei, cu titlu cheltuieli pentru deplasare.

S-a încasat din contul intimatului Buliga Veaceslav în beneficiul apelantei Tabacari Olga suma 7 500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în procedura de apel.

S-a încasat din contul intimatului Buliga Veaceslav în beneficiul apelantei Tabacari Olga suma de 375 de lei cu titlu de taxă de stat în procedura de apel.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 56, 57-68, vol.II).

Pentru a decide astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, instanța de apel a constatat că instanța de fond la adoptarea hotărârii nu a determinat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar soluția este una neîntemeiată.

Instanța de apel a atestat că actele juridice încheiate contrar normelor imperative ale Legii și actele juridice fictive sunt lovite de nulitate absolută și nu produc efecte juridice prin efectul expres al Legii. La caz, după înaintarea de către Olga Tabacari a acțiunii privind desfacerea căsătoriei, Veaceslav Buliga a înstrăinat rudei sale automobilul litigios, dobândit în timpul căsătoriei, respectiv care constituia bun mobil comun al soților, la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare acesta încheind și contract de comodat a aceluiași autovehicul în beneficiul său. Astfel, s-a constatat că posesia asupra automobilului respectiv a rămas la pârât, fapt ce denotă că părțile semnatare ale contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 nu au avut intenția de a înstrăina efectiv bunul în corespundere cu exigențele art. 753 din Codul civil, scopul contractului dat fiind schimbarea formală a proprietarului, constatare ce denotă caracterul fictiv al contractului respectiv, deoarece părțile nu au realizat, de fapt, condițiile transferului de proprietate, respectiv transferul real al posesiei, conform art. 315 alin. (1) din Codul civil. Or, acțiunile pertinente ale semnatarilor contractelor de vânzare-cumpărare și de comodat, în rezultatul cărora s-a schimbat doar formal numele proprietarului bunului înstrăinat, combate prezumția de bună-credință a acestora, conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, demonstrând cert că scopul acestora a fost doar schimbarea nominală a proprietarului bunului mobil, fără schimbarea posesiei și folosinței asupra acestuia, în vederea reducerii patrimoniului intimatului după înaintarea acțiunii de divorț, evident în vederea preîntâmpinării partajului acestui bun.

Cumulul acestor circumstanțe denotă caracterul fictiv al actelor juridice contestate și, astfel, generează nulitatea absolută a acestora.

Colegiul a apreciat critic argumentele instanței de fond precum că apelanta nu a probat existența dezacordului său la vinderea automobilului ce constituie proprietate comună în devălmășie, deoarece materialele cauzei nu atestă că aceasta ar fi cunoscut până la 13 octombrie 2015 despre intenția intimatului de a vinde automobilul.

Din aceste considerente, Colegiul a atestat temeinicia pretențiilor Olgăi Tabacari și necesitatea admiterii acestora, efectul nulității contractelor contestate fiind repunerea părților în poziția inițială, respectiv revenirea bunului înstrăinat ilicit în proprietatea comună în devălmășie a apelantei și intimatului.

Astfel, referitor la cerința Olgăi Tabacari cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie, instanța de apel a reiterat că automobilul de model „Mercedes Sprinter 208 CDI”, a fost procurat în timpul căsătoriei, astfel acesta fiind supus regimului proprietății comune în devălmășie. Conform prevederilor art. 373 alin. (1) din Codul civil și art. 26 alin. (1) din Codul familiei, în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale, temeieri pentru a constata existența motivelor pentru a diversifica întinderea cotelor-părți respective, Colegiul a ajuns la concluzia privind partajarea în cote părți ideale bunul proprietate comună în devălmășie a soților automobilul de model „Mercedes Sprinter 208 CDI anul 2003”, câte ½ cotă parte Olgăi Tabacari și ½ cotă parte intimatului Buliga Veaceslav.

Instanța de apel a reținut prevederile art. 357 alin. (1) din Codul civil care dispune că încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricând dacă legea, contractul sau hotărârea judecătorească nu prevede altfel, iar art. 361 alin. (1) și (2) din Codul civil stipulează că împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulțe, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Prin urmare, deoarece în speță lipsește acordul ambilor coproprietari asupra modalității de împărțire a bunului mobil litigios, impartajabil în natură conform caracteristicilor sale notorii, instanța de apel a atestat că unica modalitate legală de împărțire a acestuia constă în vânzarea bunului respectiv la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

La 16 iunie 2023 (f.d.75a, vol.II), Alexei Bumbu și Elena Bumbu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând repunerea în termen pentru depunerea recursului, admiterea recursului, casarea deciziei din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Căușeni (f.d. 75, vol.II).

În motivarea recursului, recurenții au menționat că de nenumărate ori au apelat telefonic la Curtea de Apel Chișinău ca să li se expedieze decizia motivată pentru a depune recurs desfășurat, însă până la 14 iunie 2023 nu au primit copia deciziei motivate, fin care considerent solicită a considera omiterea termenului pentru depunerea recursului ca fiind motivat.

Recurenții au indicat că consideră decizia instanței de apel ca fiind ilegală și necesară de casat, din motiv că automobilul a fost procurat nu în anul 2013 după cum a constatat instanța de apel, dar la 05 noiembrie 2014 cum este indicat în adeverința din 13 noiembrie 2018 a Agenției Servicii Publice. Buliga Veaceslav la 14 octombrie 2014 a întocmit recipisa și s-a obligat ca suma de 4000 de euro să fie restituită peste un an. Prin recipisa din 28 septembrie 2015 s-a luat cu împrumut suma de 21 000 de lei, pentru repararea automobilului, la fel cu condiția ca să fie restituită.

Instanța de apel a considerat recipisa falsă, deoarece automobilul a fost procurat în anul 2013, iar recipisa cu împrumutul a sumei de 4 000 Euro pentru procurarea automobilului a fost întocmită la 14 octombrie 2014 și deci în opinia instanței automobilul deja a fost procurat, iar recipisa a fost întocmită mai apoi.

Consideră că instanța de apel a încălcat cerințele art. 130 din Codul de procedură civilă și nu a cercetat cauza mult aspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Suplimentar indică că instanța de fond corect a apreciat probele, ținând cont de faptul că procurarea automobilului a fost la data de 05 noiembrie 2014, iar împrumutul a fost la data de 14 octombrie 2014, adică împrumutul a avut loc înainte de procurarea automobilului, dar împrumutul din 28 septembrie 2015 până la divorț.

Specifică recurenții că contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 încheiat între Buliga Veaceslav și Bumbu Elena a fost legal, deoarece căsătoria soților Buliga a fost desfăcută la 11 martie 2016 și deci toate evenimentele în mod cronologic au fost petrecute pe parcursul vieții în comun, procurarea automobilului pe banii împrumutați – 4000 de euro, cât și 21 000 de lei pentru repararea automobilului.

Deoarece Buliga Veaceslav nu a achitat datoria în termenul stabilit, a fost întocmit contractul de vânzare-cumpărare în contul stingerii datoriei debitorului față de creditorii Bumbu Alexei și Bumbu Elena.

La 05 iulie 2023, Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul central prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea concretizată depusă de Olga Tabacari (f.d. 78-84, vol.II).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, care urmează a fi casată integral în baza temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. a), c), d) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, instanța de apel a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului, instanța de apel a încălcat alte norme de drept procedural decât cele indicate la alin. (3) art. 432 din Codul de procedură civilă, ce a dus la aprecierea arbitrară a probelor, la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurentul a menționat că instanța de apel anulând actele juridice, contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, încheiat între Buliga Veaceslav și creditorul Bumbu Elena, cât și contractul de comodat din 13 octombrie 2015, în baza căruia Bumbu Elena i-a transmis automobilul în folosință temporară, nu a aplicat nici un articol din Capitolul III (art. 216–art. 233) din Codul civil (redacția în vigoare până

la 01.03.2019), care se referă la temeiurile de declarare a nulității actelor juridice. La fel, instanța de apel nu a aplicat art. 26 alin. (3) din Codul familiei, care prevede, că la împărțirea proprietății în devălmășie a soților, datoriile comune se împart între ei proporțional cotelor-părți ce le-au fost repartizate.

Indică recurentul că la emiterea deciziei în această parte instanța de apel intenționat a ignorat următoarele fapte, stabilite în prima instanță, că în temeiul contractului de împrumut, confirmat prin recipisa din 14 octombrie 2014, creditorii Bumbu Elena și Bumbu Alexei i-au acordat cu titlu de împrumut bănesc suma de 4 000 euro pentru procurarea automobilului de model „Mercedes 208 CDI”, n/î XXX; că în temeiul Contractului de împrumut, confirmat prin recipisa debitorială din 28 septembrie 2015, creditorii Bumbu Elena și Bumbu Alexei i-au fost acordat suplimentar cu titlu de împrumut bănesc 21 000 de lei pentru reparația automobilului; că prin Borderoul de calcul a pieselor de schimb și a lucrărilor de repartie a automobilului de model „Mercedes Sprinter”, se confirmă faptul că, pentru reparația automobilului aflat în litigiu era necesar să fie achitată suma de 21 000 de lei, care ulterior a fost împrumutată cu acest scop de la creditorii Bumbu Elena și Bumbu Alexei; că prin Contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, încheiat între dânsul, în calitate de vânzător a transmis în proprietatea creditorilor săi Bumbu Elena și Bumbu Alexei mijlocul de transport „Mercedes sprinter 208 CDI” în contul stingerii datoriilor rezultate din contractele de împrumut din 14 octombrie 2014 și din 28 septembrie 2015; că în cauza penală intentată la plângerea Olgăi Tabacari, nu a fost dovedit faptul falsificării de către dânsul a recipiselor debitoriale din 14 octombrie 2014 și din 28 septembrie 2015, prezentate în calitate de probe în dosarul civil; că fără declararea nulității contractelor de împrumut, confirmate prin recipisele din 14 octombrie 2014 și din 28 septembrie 2015 nu poate fi declarată nulitatea Contractului de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015, încheiat cu scopul stingerii obligațiunilor pecuniare pe aceste două contracte de împrumut; că în luna octombrie a anului 2014 relațiile de căsătoriei între el și Olga Tabacari au fost încetate și începând din acea perioadă duceau gospodării separate; că la examinarea cauzei în prima instanță a fost stabilit, cu certitudine faptul, că Olga Tabacari cunoștea despre faptul împrumutării de către dânsul de la rudele sale a sumei bănești în mărime de 4 000 euro pentru procurarea automobilului aflat în litigiu, cât și faptul că intimata a refuzat să contribuie la restituirea împrumutului, acordat pentru procurarea automobilului litigios.

Prin urmare, consideră recurentul că la examinarea cauzei instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate, prin ce a încălcat art. 239 din Codul de procedură civilă. Mai mult, la adoptarea deciziei instanța de apel a depășit limitele pretențiilor înaintate de Olga Tabacari, prin ce flagrant a încălcat art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă care prevede că, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant. Astfel, prin acțiunea concretizată Olga Tabacari a solicitat partajarea automobilului apreciat la prețul de 4 000 euro, prin atribuirea întregului automobil în favoarea acesteia, în schimbul unei sulte în favoarea lui Buliga Veaceslav în sumă de 2 000 euro. Însă, instanța de apel a ieșit din limitele pretențiilor înaintate de reclamantă/intimată și a adoptat o hotărâre prin care a apreciat după fiecare dintre foștii soți Buliga Veaceslav și Tabacari Olga câte 1/2 cotă-părte ideală din

automobilul litigios, cu dispunerea împărțirii automobilului prin vânzarea la licitație și repartizarea prețului de la vânzare proporțional cotelor-părți enunțate.

Astfel, la adoptarea unei noi hotărâri instanța de apel a schimbat din oficiu temeiul acțiunii, prin ce grav a încălcat art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care prevede că, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții.

Invocă recurentul că, încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept material și a normelor de drept procedural indicate au dus la aprecierea arbitrară a probelor și la soluționarea greșită a cauzei cu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, garantate prin Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și anume a fost încălcat dreptul său și a intimaților Bumbu Elena și Bumbu Alexei la un proces echitabil, dreptul de proprietate a intimaților Bumbu Elena și Bumbu Alexei, ce le aparținea în temeiul unui act juridic legal.

Specifică recurentul că nulitatea Contractul de vânzare-cumpărare din 13 octombrie 2015 nu a fost dovedită de către Olga Tabacari prin probe veridice și suficiente nici în prima instanță, nici în instanța de apel. Astfel, prin decizia ilegală, emisă de instanța de apel, a fost partajat un bun mobil, care la data înaintării acțiunii privind partajarea averii comune în devălmășie a soților nu aparținea foștilor soți Buliga Veaceslav și Tabacari Olga, dar aparținea cu drept de proprietate privată garantată de stat altor persoane, și anume terților de bună-credință Bumbu Elena și Bumbu Alexei.

Remarcă recurentul că Bumbu Elena și Bumbu Alexei, fiind creditori pe contractele de împrumut și ca terți de bună-credință, ilegal au fost lipsiți de dreptul să înainteze în judecată pretenții față de noi, debitorii solidari, foștii soți Buliga Veaceslav și Tabacari Olga, deoarece instanța de apel greșit a concluzionat, că recipisele din 14 octombrie 2014 și din 28 septembrie 2015 privind acordarea împrumutului bănesc pentru procurarea și reparația automobilului nu au putere juridică. Astfel, prin decizia instanței de apel a fost încălcat dreptul terților de bună-credință la restituirea, conform art. 219 din Codul civil a prestației pentru procurarea și reparația automobilului. Faptul acordării lui de către rudele sale a împrumutului bănesc pentru procurarea și reparația automobilului aflat în litigiu nu a fost negat în prima instanța de către părți, la fel, nu a fost combătut prin sentință, emisă pentru falsificarea probelor în dosarul civil.

Reieșind din cele menționate, consideră că prima instanță corect a apreciat toate probele din dosarul civil examinat, iar instanța de apel, încălcând grav normele de drept material și normele de drept procedural, a apreciat arbitrar probele din dosar, ceea a dus la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 februarie 2023.

La 06 mai 2023, copia deciziei din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa avocatului Mihail Scrob, care reprezenta în bază de mandat interesele lui Elena Bumbu (f.d. 86, vol. I) și interesele lui Veaceslav Buliga (f.d. 151, vol.I), fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 71, vol.II).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Alexei Bumbu și Elena Bumbu la 16 iunie 2023 și recursul declarat de Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob la 05 iulie 2023, au fost depuse în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 26 iulie 2023, a expediat în adresa intimaților copia recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 90, vol.II).

La 18 august 2023 Elena Bumbu și Alexei Bumbu au expediat referința la cererea de recurs depusă de Veaceslav Buliga, solicitând anularea integrală a deciziei instanței de apel din 16 februarie 2023, ca ilegală, cu menținerea hotărârii din 16 februarie 2022 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, pentru restabilirea drepturilor sale încălcate.

Intimata Olga Tabacari nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recursuri.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de Alexei Bumbu și Elena Bumbu și recursul declarat de Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob, au fost depuse până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile

prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Alexei Bumbu și Elena Bumbu și recursul declarat de Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,  
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexei Bumbu, Elena Bumbu și  
recursul declarat de Veaceslav Buliga, reprezentat de avocatul Mihail Scrob.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc